

RZECZPOSPOLITA POLSKA
MINISTER SPRAWIEDLIWOŚCI

Warszawa, dnia 16 grudnia 2010 r.

p. J. Kwieciał

Uly

BM-1-0400-409/10/3

DNAP-023-82/10/BM

dotyczy: BPS/DSK-043-3118/10

SECRETARIA T GABINET MARSZAŁKA SENATU
Dziennik Prac Senackich
wpłynęło dn. 17.12.10.
rozważono dn. 17.12.10.
nr. 10275 podpis. *Uly*
nr. 6614 podpis. *Borusewicz*

Pan

Bogdan Borusewicz

Marszałek Senatu RP

Wzroczy Panie Kierowniku,

W odpowiedzi na oświadczenie Senatora Rzeczypospolitej Polskiej Grzegorza Czeleja w sprawie zróżnicowania wysokości opłat rocznych za aplikacje prawnicze adwokacką i radcowską, uprzejmie przedstawiam, co następuje.

Zgodnie z art. 76b ust. 1 i 2 ustawy z dnia 26 maja 1982 r. Prawo o adwokaturze (Dz. U. z 2009 r. Nr 46, poz. 1188 ze zm.) oraz art. 32¹ ust. 1 i 2 ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych (Dz. U. z 2010 r. Nr 10, poz. 65 ze zm.), aplikacja adwokacka i aplikacja radcowska jest odpłatna, a szkolenie aplikantów pokrywane jest z opłat wnoszonych przez aplikantów, odpowiednio, do właściwej okręgowej rady adwokackiej lub rady okręgowej izby radców prawnych.

Wysokość opłaty rocznej za aplikację określa, zgodnie z art. 76b ust. 3 ustawy - Prawo o adwokaturze oraz art. 32¹ ust. 3 ustawy o radcach prawnych, Minister Sprawiedliwości, po zasięgnięciu opinii odpowiednio Naczelnej Rady Adwokackiej lub Krajowej Rady Radców Prawnych, kierując się koniecznością zapewnienia właściwego poziomu wykształcenia, przy czym wysokość tej opłaty nie może być wyższa niż sześciokrotność minimalnego wynagrodzenia za pracę.

Przepisy ustaw zawierają regulacje, które gwarantują właściwe wydatkowanie przez organy samorządowe środków pochodzących z opłat za aplikacje. Z treści

art. 76b ust. 2 ustawy - Prawo o adwokaturze i art. 32¹ ust. 2 ustawy o radcach prawnych wynika bowiem jednoznacznie, że środki z opłat wnoszonych przez aplikantów mogą być wydatkowane wyłącznie na szkolenie aplikantów.

Minister Sprawiedliwości dokonuje corocznej analizy kosztów aplikacji i na tej podstawie ocenia, czy wysokość opłaty jest adekwatna do rzeczywistych wydatków związanych z organizacją aplikacji. Analiza ta przeprowadzana jest na podstawie danych finansowych, przesyłanych przez poszczególne samorządy.

W roku szkoleniowym 2007/2008 wysokość opłaty rocznej za aplikację adwokacką i radcowską była równa czterokrotności minimalnego wynagrodzenia za pracę, ustalonego na podstawie przepisów ustawy z dnia 10 października 2002 r. o minimalnym wynagrodzeniu za pracę (Dz. U. Nr 200, poz. 1679 z późn. zm.), w wysokości obowiązującej w dniu rozpoczęcia roku szkoleniowego.

Po zakończeniu roku szkoleniowego 2007/2008, Minister Sprawiedliwości zwrócił się do Naczelnej Rady Adwokackiej i Krajowej Rady Radców Prawnych o przedstawienie informacji w zakresie kosztów szkolenia aplikantów w tym okresie.

Przedstawione przez ww. samorządy sprawozdania finansowe obejmowały całościowe zestawienie wydatków przeznaczonych na szkolenia aplikantów, w tym m.in. koszty wynagrodzenia wykładowców, wynajmu sal, zakupu prawniczych baz danych oraz czasopism i podręczników.

W odniesieniu do samorządu adwokackiego, sprawozdania te wykazały, że opłata wnoszona przez aplikantów pokryła koszty szkolenia w roku szkoleniowym 2007/2008 w większości rad z nadwyżką. Wobec powyższego, po analizie powyższych danych, Minister Sprawiedliwości rozporządzeniem z dnia 16 grudnia 2008 r. (Dz. U. Nr 228, poz. 1519) ustalił opłatę roczną za tę aplikację na poziomie trzykrotności minimalnego wynagrodzenia za pracę ustalonego na podstawie przepisów ustawy z dnia 10 października 2002 r. o minimalnym wynagrodzeniu za pracę.

Oдноśnie aplikacji radcowskiej, analiza kosztów szkolenia aplikantów w roku szkoleniowym 2007/2008 dokonana na podstawie informacji finansowych przedstawionych przez Krajową Radę Radców Prawnych wykazała, że suma opłat rocznych za aplikację radcowską przewyższa faktyczne koszy szkolenia aplikantów.

Symulacja uzyskanych z opłat środków przy zastosowaniu odpłatności w wysokości trzykrotności minimalnego wynagrodzenia za pracę (tak, jak w przypadku opłaty za aplikację adwokacką) wykazała jednak, że we wszystkich okręgowych izbach radców prawnych wystąpiłyby straty.

Mając na uwadze powyższe, po dokonaniu analizy kosztów aplikacji radcowskiej, Minister Sprawiedliwości rozporządzeniem z dnia 5 sierpnia 2009 r. (Dz. U. Nr 130, poz. 1072) obniżył wysokość opłaty rocznej za aplikację radcowską do 3,5 – krotności minimalnego wynagrodzenia za pracę. Ustalenie opłaty na takim poziomie było adekwatne do ponoszonych przez izby wydatków na szkolenie aplikantów.

Po zakończeniu roku szkoleniowego 2008/2009 Minister Sprawiedliwości dokonał kolejnej rocznej analizy kosztów aplikacji. W wyniku nadesłanych przez Naczelną Radę Adwokacką i Krajową Radę Radców Prawnych sprawozdań finansowych ustalono, że w obu ww. samorządach prawniczych w roku szkoleniowym 2008/2009 część z izb poniosła straty. Wobec powyższego, Minister Sprawiedliwości pozostawił wysokość opłaty rocznej za szkolenie na aplikacji adwokackiej i radcowskiej na dotychczasowym poziomie.

Poziom wydatków na szkolenia aplikantów zależy od konkretnych warunków danej izby (niektóre izby posiadają własne sale szkoleniowe, inne muszą je wynajmować, w izbach, które mają siedzibę w ośrodkach akademickich, z reguły wyższe są stawki wynagrodzenia za godzinę szkolenia etc.), jak i od „gospodarności” poszczególnych izb. Przykładowo, w miastach o porównywalnych warunkach i przy takiej samej liczbie aplikantów, w jednej izbie wystąpiła nadwyżka środków w wysokości ok. 55.000 zł, zaś druga wykazała stratę w wysokości ok. 80.000 zł. Z tych względów, nie jest możliwe wiarygodne ustalenie jednostkowego

kosztu szkolenia aplikanta. Tym niemniej, analiza powyższych danych wskazuje, że zarówno w przypadku aplikacji adwokackiej, jak i radcowskiej, średni koszt szkolenia aplikanta nie przewyższa kwoty ponoszonej przez aplikantów opłaty.

Co do kwestii rozważania możliwości obniżenia opłat za powyższe aplikacje informuję, że podstawą do podjęcia ewentualnej decyzji będą sprawozdania finansowe przedstawione przez samorzady za rok szkoleniowy 2010. Rozważenie możliwości ewentualnej zmiany wysokości opłaty za ww. aplikacje będzie zatem możliwe po zakończeniu roku szkoleniowego 2010, tj. po dniu 31 grudnia 2010 r. i analizie nadesłanych przez Naczelną Radę Adwokacką i Krajową Radę Radców Prawnych sprawozdań finansowych. O dane te Minister Sprawiedliwości już zwrócił się do Naczelnej Rady Adwokackiej i Krajowej Rady Radców Prawnych,

z pozdrowieniem

**z upoważnienia
MINISTRA SPRAWIEDLIWOŚCI**

Jacek Czaja
PODSEKRETARZ STANU